

GAZETA LWOWSKA

W Piątek

N^{ro}. 35.

24. Marca 1820

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki Północnej

Józef Bonaparte, który mieszka w Bordentown pod imieniem Hrabiego Survilliers, oświadczył na piśmie podziękowanie swoim mieszkańcom tegoż miasta, za okazaną mu pomoc pod czas palenia się jego domu. Ludzie ci, powrócili mu po tym pożarze rzetelnie skrzynie z pieniędzmi, złotymi medalami, kleynotami i t. p. rzeczami.

Hiszpania.

Gubernator Angielski w Gibraltarze ogłosił na d. 17. Lutego następujący rozkaz dzienny: „Odebrawszy od Dowódcy w obozie pod Vittorią Jenerała O'Donnella wiadomienie, w którym mi tenże oznajmia, iż wielu mieszkańców Gibraltaru udadź się miało do S. Rocho, dla rozszerzenia pism buntowniczych i namawiania wojska będącego pod jego rozkazami. Zalecam więc wszystkim mieszkańcom, ażeby się od podobnych wstrzymywali kroków, albowiem schwytani na uczynku w Hiszpanii karani będą podług ustaw owego kraju.“

Gazeta Francyi zawiera: Jenerał Mina, wyjechał z wielu wychodźcami Hiszpańskimi z Paryża, dla podniesienia rokoszu w Nawarrze. Nie donosiliśmy nic dotąd, albowiem zaledwie mogliśmy wierzyć, ażeby człowiek ten obsypany dobrodzieiństwem od Króla Francuzkiego, odważył się tak prędko stanąć w szeregu nieprzyjaciół Bourbonów. Dowiadujemy się, iż przebył Garonnę i bez przeszkód stanął na ziemi Hiszpańskiej. Tymczasem Mina ten, nie jest owym osławionym naczelnikiem kupabroynych (Guerillas), który się był odznaczył w obronie półwyspu; tamten bowiem rozstrzelany został w Ameryce. Mina, o którym mowa, jest tegoż samego nazwiska, lecz nie ma podobnych tamtemu talentów, taki nieprzyjaciół nie bardzo strasznym jest Jago Katolicko Królewskiej Mci.

Monitor z d. 3. b. m. zawiera wiadomości z Madrytu datowane z d. 24. z. m.

donoszące o pornszeniu korpusu rokoszanów będącego pod sprawą Pułkownika Riego, które się zupełnie zgadzają z umieszczonemi w przeszłym Numerze gazety naszej, dotacza oraz swoje następujące postrzeżenia:

Jeżeli rozważamy położenie i stanowisko rokoszan na wyspie Leon, można sobie zatem bardzo naturalnie oblaśnić wyprawę Riega do Algesiras i Malagi. — Powstańcy ograniczeni są w małym bardzo obwodzie pomiędzy zatoką Puntalską, rzeką Santi Petri i drogą idącą z Kadyxu, potrzebują żywności, a tych muszą z kąd inną szukać! morzem nie mogą onych mieć, ponieważ uściele rzeki Santi Petri blokowane jest bez wyjątku dla wszystkich okrętów; zatoka Puntalska nie może im być równie pożyteczną, albowiem zamknięta jest przez zatokę Kadyxenską, w której stoi na kotwicy flotta Królewska; od lądu zaś ze strony Carracas i mostu w Szazo coś mogą przedsięwziąć bez iazydy? Wyprawa Riega na brzegi Andaluzji była wskazana potrzebą i wyprawa ta wedle ostatnich wiadomości z Madrytu żadnego nie odniosła skutku. — Względem opinii ludu w Andaluzji najlepiej osądzić można z czynności. Od d. 1. Stycznia do d. 20. Lutego, powstańcy nie mieli w temże miejscu żadnych innych korzyści prócz ziemi, na której stali, skoro zaś wyciągnęli, lud zaprowadził dawny porządek. Lud zdaje się ciągle nie mieć żadnego udziału do sprawy powstańców. Co się dotyczy wojska, które pozostało w wierności, trudno zapewne było stawić go w pole przeciwko drugiemu, które nie dawno pod jednym żyło namiotami i pod jednym służyło chorągiewami. Względem złoży Kadyxenskiej składający się najwięcej z żołnierzy morskich, pytanie to, już rozwiązane zostało; lecz nie względem tych wojsk, które stoją pod rozkazami Jenerała Freyre. Trzy potyczki zaszele w dniach 17., 18. i 19. przeciwko korpusowi Riega są bardzo ważnym wypadkiem politycznym; lecz nie jako skutki działań wojennych. Sądziłismy dla tego udzielić tych po-

strzeżeń naszym czytelnikom, ażeby ich ostrzedz przeciwko wszystkim wiadomościom nie urzędowym. Udzielać im będziemy wszystkich wiadomości, które nas dojdą z owej widowni wypadków."

Ostatnie wiadomości z Kadyxu sięgają do dnia 19. Lutego. W okolicy tej nic ważnego nie zaszło. Puszkarze Królewscy strzelali wciąż mocno, ażeby zburzyć wysypiane przez powstańców warownie na wyspie Leonu, ostatni zaledwie tyle mają woyska, ażeby najważniejsze osadzili punkta; dla tego nieustannie woysko to, musi czynić służbę i nie może się odmieniać. Powstanie nie mogą się żadnym sposobem długo na tem utrzymywać miejsca osobliwie iak się dowiedzą, iż nie mają spodziewać się powrotu Riega.

Wielka Brytania i Irlandya.

Dnia 28. Lutego po południu nastąpiło odroczenie Parlamentu przez następującą mowę Kommissarzy Królewskich:

Mości Panowie i Milordowie!

"Jego Królewska Mość upoważnił nas do wyrażenia Izbie Swoiego żmartwienia, iż Jego Królewska Mość z powodu słabości, nie może znajdować się pomiędzy WPanami przy tym uroczystym obrzędzie."

"Jego K. Mość miałby być pociechę wyrzucić w tej Izbie uczucia, iakimi przejęty jest Król i cały Naród po stracie Xiążęcia, który był powszechnym oycem Ludu."

"Król rozkazał nam oświadczyć WPanom, iż postanowienie swoje do niezwłocznego zwołania Parlamentu tą umocnił uwagą, że zwołanie to i przynieść może powszechne korzyści dla kraju i zgadza się z konstytucyją Państwa."

Mości Panowie Izby Gminny!

"Upoważnieni jesteśmy przez Jego K. Miś, podziękować WPanom w imieniu Króla za te środki, któreście WPanowie uchwalili dla zapewnienia różnych gałęzi publicznego zarządu krajowego, do czasu zebrania się nowego Parlamentu."

Mości Panowie i Milordowie!

"Odebraliśmy rozkaz, oznaymić WPanom, iż ponieważ oddalacie się z tereźniejszego Parlamentu, oświadcza WPanom Król mocne podziękowanie za usługi czynione dla Ojczyzny."

"Jego Królewska Mość boleie nad tem, że w wolnym i szczęśliwym kraju istnieją takie plany i zaburzenia, które wymagały pośrodictwa Parlamentu, do przytłumienia i utrzymania ich na wodzy, Król nie może dosyć pochwalić WPanów mądrości i stałości, z iakie-

mi przedsięwzięliście potrzebne środki do utrzymania porządku."

"Jeżeli ieszcze zachodzą iakie wątpliwości nad naturą zasad, które w tak nie pokojącym sposobie zagrażały spokojności i szczęściu Narodu, albo nad występkami iako skutkami onych, przeto ten buntowniczy i okciwy krwi związek, który odkryto, musi i nayniewierniejszym otworzyć oczy, usprawiedliwić nagłą potrzebę tych środków, które WPanowie za nieodzowne uznaliście i nadadz nową rękąymią ustawom i konstytucyji Królestwa."

Zawikłanie osoby w spisek przeciwko Ministrom ciągle są badane. Dnia 28. Lutego uwięziono znów 16 osób, na schwytanie nie iakiego Palin czyli Peeling, który zda się, iż główną rolę w owym gracie spisku naznaczone 200 funt. szt. nagrody. Skrzytoboycy zawiadomieni zostali o czasie i miejscu zebrania się Ministrów przez Symmonda, który o tem od innych dowiedział się służących. Gazeta Londyńska Guardian twierdzi, iż plan zboyców wymierzony był przeciwko 15 nayznakomitszym Politykom. Proces przeciwko spiskowym rozpoczęty będzie z trzech punktów mianowicie: 1) z powodu zbrodni stann; 2) zaboystwa Smithersa i 3) spisku na zamordowanie Ministrów.

Listy z Glasgowa z d. 24. Lutego, potwierdzają namienioną dnia wczorayszego wiadomość, o aresztowaniu 27 osób w tem mieście; byli to sami posłannicy związku Radykalistów. Woysko użyte do zastony niewolników niepokojone było od pospółstwa, lecz poymano hersztów i uwięziono ich wraz z Radykalistami. — Takie same wypadki były również i w mieście Leeds.

F r a n c y j a.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych z dnia 3go b. m., zdał sprawę P. Riviere w imieniu Kommissyi centralney wyznaczoney do roztrząszenia projektu do prawa względem osobistej wolności, o którym namieniliśmy w N. 55/28 gazety naszej; projekt ten przyjęty był z wielu odmianami i dodatkami, które przywiedziemy namieniając o rozprawach. — Pomimo oporu ze strony lewey uchwalono, ażeby rozprawy te rozpoczęto d. 6go w Poniedziałek. Za tym projektem z przełożonemi odmianami i dodatkami przez Kommissyją, zapisali się iako mowcy: PP. Cardonnel, Rouchon, Hrabia Begnot, Haute-fenille, Delong, Chabron de Solilhac, de Cotton, Cornet d'Incourt, Blanquart-Bailleal, Jaquinot-Fampelune i Tonpot; przeciw-

nie zaś: PP. Laisné de Villeveque, Martin de Gray du Corcelles, Saulnier, Tex, Benjamin - Constant, Mechin, Daunou, Fradin le Graverend, Basterreche, Dupont de l'Enre Brignon, Courvoisier, Lafayette, Devaux, Quissard, Leseigneur, Beaunejour i Perrean. — Rozprawy te będą zapewne bardzo mocne. Interesujące jest niemniej położenie Deputowanych, albowiem strona prawa oświadczyła się za projektem do prawa.

Monitor z d. 4go b. m. zawiera pod napisem Ministerstwo wojny, co następuje: „Konstytucjonista z d. 11. Lutego umieścić artykuł następującej treści: „Pełnicy trzystu i dwóch Officerów inżynierii i artylleryi stojących w Metz przesłana została do Izby Deputowanych, o utrzymanie konstytucyi i prawa wyborowego, którą podał „P. Roland deputowany Departamentu Mozelly.“ — Skoro tylko doszła wiadomość do Metz o tym artykule, zgromadzili się wszyscy Officerowie będący w tej twierdzy, u Dowódcy szkoły artylleryi Marszałka polnego Barona Degnereau i prosili go mocno, ażeby odwołał w ich imieniu artykuł, który im przypisania, albowiem oni takowy uważają za przeciwny karności wojskowej. — Równie zebrał się Officerowie inżynierii także twierdzy u Inspektora inżynierów P. Sabatier i podpisali każdy w szczególności oświadczenie, iż wcale nie wiedzą o tym artykule; ażeby zaś jawniej okazali swój sposób myślenia, przy tej sposobności wyrażają oni głęboki żal swój z powodu zbrodni, która okrywa załobą Francyi i proszą Ministra wojny, by złożył od nich hołd wierności i uległości n. podnószka Tronu, tak na osobie Króla iak i całej jego rodzinie. — Officerowie artylleryi i inżynierii przejęci są mocno obowiązkiem swojego stanu, iak żeby mieli dopuścić się takich naradzeń i wyjawiać opinie sprzeciwiającą się zamiarowi Króla i Rządu; — Przedmioty, których wreszcie rozbiór powinien być obcy dla wojska, mającego za istotną zasadę posłuszeństwo. — Podany wypadek przez Konstytucjonistę, ściągają się iedynie tylko do małej liczby wychowanców szkoły artylleryi i inżynierii, uwiedzionych pojedynczo do podpisania prosby, złożonej w gabinecie czytelnym, a która iakż podpisana była przez 4 inne osoby mieniające się być wojskowymi.“

Gazeta publiczna zawiera o następstwie Tronu Francuzkiego co następuje: „Podług prawa Saliskiego, linia męża rodu ma

pierwszeństwo we wszystkich wypadkach nadżeńską. Całe pokolenie mężkie Bourbonów panujących we Francyi dzieli się na trzy linie. A. Linia panująca, obeymuie Króla, bezdzietniego i brata Królewskiego (Monsient Hrabiego Artois), który ma tylko iednego syna Xiążęcia Ango u l e m e, urodzonego 1775 roku dnia 6go Sierpnia, zaślubionego z córką Króla Ludwika - XVI. w roku 1799 d. 10. Czerwca. Xiążę ten jest także bezdzietny i tak, iak zamordowany na d. 13. Lutego b. r. Xiążę Berry, zaślubiony d. 22. Maja 1816 nie ma potomka z linii mężkiej. B. Pierwsza linia uboczna domu Bourbonów jest dom Orleański. Założycielem jego był Filip I., syn Ludwika XIII., terazniejszy Xiążę Orleański, Ludwik Filip ma iakż trzech synów. C. Druga uboczna linia domu Bourbonów jest dom Kondenszów z tego domu, jest Ludwik Henryk Józef urodzony 13. Kwietnia 1756 bezdzietny. Bliżej spokrewniony z domem Bourbonów od tych dwóch linii B. i C. podług porządku dziedzictwa jest rozdzielony ród domu Anjon w Hiszpanii, Neapolu i Lucce. Założycielem tych domów był Król Ludwik XIV. wnuk Filipa V. Króla Hiszpanii, który 1. Lipca 1711 zrzekł się korony Francuzkiej. To samo ponowił tenże na d. 5. Listopada w Buen-Ritero razem z Xiążęciem Asturyi w obliczu zgromadzonej rady Stanu i zwołanych Stanów (Cortes). Dnia 15. Marca 1713 rzeczenie się to Filipa V. Króla Hiszpańskiego tak, iak Xiążęcia Orleańskiego i Xiążęcia Berry tronu Hiszpańskiego wciągnięte zostało w księgi Parlamentu Paryżkiego, a Ludwik XIV. ogłosił pod ow czas dom Anjon wyłączony na zawsze od tronu Francuzkiego. Własnie przed 100 laty dziesięcioletni Ludwik XV. był iedynym członkiem rodziny panującej.

Terazniejszy Xiążę Elias Deoazes, urodzony jest 1781 w St. Martin Laye pod Libourne, w Departamencie Girondy. Z osobliwszych względów wychowany był w szkole politechnicznej w Paryżu, ieszcze bardzo młody umieszczony przy dworze Ludwika Bonapartego, później został Sekretarzem des Commendements przy boku Leticyi matki Bonapartego, mianowany w ten czas Sędzią Trybunału pierwszej Instancyi został w krótkie Sędzią Appellacyjnym w Paryżu. Za powrotem Bonapartego z Elby nie opuścił on wprawdzie swojego miejsca lecz mocno bronił strony Króla tak dalece, że Bonapar-

że go oddalił go od urzędu i wygnał z Paryża do Libourny, gdzie pod dozorem, żył u swojej rodziny. Skoro tylko powziął wiadomość o bitwie pod Waterloo i złożenia korony przez Napoleona, powrócił do Paryża, Król po powrocie swoim do Stolicy na przełożenie Fouchego mianował go Prefektem Policji Paryża. Za rozporządzeniem jego aresztowani zostali Ney i Labordoyere. Kiedy Fouché zmuszony okolicznościami w jesieni w roku 1815 opuścił Ministerjum i nową Administracją zaprowadzano, Xiążę Richelieu przeznaczył go Ministrem Policji w miejscu Fouchego i wnet został następcą Xiążęcia.

W ł o c h y.

Dnia 21. Lutego b. r. Jego Świątobliwość Ojciec Święty był na tajnym Konsystorzu, na którym mianował trzech Arcybiskupów i siedemnastu Biskupów w różnych Państwach. Pomiedzy temi obięty jest Arcybiskup obrządku Ormiańskiego we Lwowie i Biskup Siedmiogrodzki, tudzież sześciu Biskupów Francuskich.

Gazety Neapolitańskie z d. 20. Lutego zawierają co następuje: „Xiążę następca Tronu po rozwiązaniu swej żony spodziewany jest wlecie z Palermo; mieszkać on będzie w Neapolu jako Vice-Król podczas, gdy Jego Królewska Mość przepędzać będzie jaki czas w Sycylii. Przygotowują już dla niego mieszkanie w zamku Królewskim, które dotąd zajmował Xiążę Salerno; ostatni zaś przeniesie się do pałacu, w którym teraz mieszka Minister Stanu Marchese Circello i Tommasi. — Dwóch młodych ludzi wysokiego stanu, jeden z tych, syn urzędnika dworu Xiążęcia C., zostali tu niedawno sądzeni: Pierwszy wskazany do więzienia w Castello za znieważenie sługi wliberyi Królewskiej, drugi za targnienie się na straż, wygnany na wyspę Ponza. — Stychać o rozbojach zaszłych niedawno na drodze między Fondy i Ltry, przyczem straż wojskowe niedosyć okazały się czynnymi w daniu pomocy podróżnym. —

Jenerał Maitland zasiadał w sądzie wojennym na wyspie Malcie i wskazał na szubienicę dziewięć osób, które w roku zeszłym popełniły rozboje na morzu śródziemnym i okręt Angielski podziurawiły w spodzie, poczem Jenerał Maitland odpłynął znowu do Corfu. Król udał się na łowy do Venesro, które oddłożono do wyzdrowienia Xiężniczki Florydyi.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 18. Marca. — Pod dniem ieszcze 11/23. Listopada 1819. roku N. Pan raczył najłaskawiej JW. Wojciecha Linowskiego, Senatorsa wolney Rzeczypospolitey Krakowskiej, mianować za dawne jego zasługi, Kawalerem orderu S. Stanisława drugiej klasy.

JO. Xiążę Namiestnik Królewski wyjechał d. 16go b. m. z tej Stolicy na dni kilka do Województwa Kaliskiego.

R o s s y i a.

Przez Ukaz J. Ces. Mości do Kollegium Państwa spraw zagranicznych, pod dniem 21. Listopada r. z., Szambellan Dworu J. C. M. Hrabia Matuszewicz, mianowany Radcą Stanu z przyłączeniem go do wiedzy tegoż Kollegium, z rocznem wyznaczeniem po pięć tysięcy rubli z ogólnych dochodów Państwa.

Ruski Iwalid, z dnia 12. Lutego umieścił ich następują:

„Najjaśniejszy Cesarz Jegomości, przychylił się do postanowienia komitetu Ministrów rozwiązujących zapytanie: Jakie miejsce w porządku Urzędników cywilnych ma zajmować zastępca Marszałka Szlachty? najwyżey rozkazać i na posiedzeniu tego Komitetu w dniu 17. Stycznia r. t. obawić raczył: iż gdy Marszałkowie są przedstawicielami Szlachty bez względu na wszelkie stopnie; lecz jedynie przez ufnosć jaką w Obywatelstwie zjednali, na tę dostojność wyniesieni, która im daje miejsce pierwsze po Gubernatorze; a zatem i zastępcy ich czynni, też prerogatywą zaszczycać się mają.

Na Gazetę Lwowską przyjmuje się prenumerata na kwartał poczynsz od 1. Kwietnia do ostatniego Czerwca 1820 po Złot. Ryn 12 w W W.

Nowi PP Prenumeratorowie zechcą zamówić prenumeratę teyże Gazety, ieszcze przed końcem b. m. lub w Expedycji C. K. Lwowskiego Urzędu pocztowego, lub też na stacyach C. K. poczty.